

Sygn. akt XVII AmE 199/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie – XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Bogdan Gierzyński

Protokolant: sekretarz sądowy Wioleta Donoch

po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2020 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania **Przedsiębiorstwa Handlowo-Uslugowego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o ustalenie opłaty z tytułu koncesji

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 14 lutego 2018 r., znak (...)

1. oddala odwołanie

2. zasądza od Przedsiębiorstwa Handlowo-Uslugowego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński

Sygn. akt XVII AmE 199/18

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzja z dnia 14 lutego 2018 r., znak: (...), na podstawie art. 34 ust. 1 w związku z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 220 z późn. zm.) oraz w związku z § 4 ust. 3 i § 6 ust. 4 w związku z ust. 1-3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (t.j. Dz.U. z 1998 r., Nr 60, poz. 387 z późn. zm.) oraz w związku z art. 2 § 2 i 3 oraz art. 21 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2017 r., poz. 201 z późn. zm.), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie obliczenia opłaty koncesyjnej określił dla PHU (...) Sp. z o. o. - opłatę należną z tytułu koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie: obrót paliwami ciekłymi udzielonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 05-04-2013 r., nr (...), na kwotę 4.057 zł (słownie: cztery tysiące pięćdziesiąt siedem złotych).

Od powyższej decyzji odwołanie złożył P.H.U. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. wnosząc o jej uchylenie w całości.

Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji:

- naruszenie art. 34 ust. 1 i 3 Prawa energetycznego w zw. z § 1 i §4 ust. 1-3 rozporządzenia Rady Ministrów z 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym udzielona została koncesja, poprzez bezpodstawne przyjęcie, że z tytułu udzielenia koncesji skarżący obowiązany jest do dwukrotnego wniesienia opłaty koncesyjnej,

- naruszenie art. 10 § 1 w zw. z art. 73 k.p.a. poprzez nie zawiadomienie przedsiębiorcy o zakończeniu prowadzonego postępowania i przysługującym mu prawie do zapoznania się z całością zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów, jak również o prawie do złożenia dodatkowych uwag i wyjaśnień.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes URE wniósł o oddalenie odwołania oraz przeprowadzenie dowodu z dokumentów zgromadzonych w toku przedmiotowego postępowania administracyjnego – na okoliczność prawidłowości wydanej decyzji.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowi – P.H.U. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. decyzją z dnia 28 marca 2003 r., (...) Prezes URE udzielił koncesji na obrót paliwami ciekłymi na okres od 5 kwietnia 2003 r. do 5 kwietnia 2013 r. ***/k. 8-11v akt sąd./***

Decyzją z dnia 05 kwietnia 2013 r., nr (...) Prezes URE udzielił Przedsiębiorcy koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie: obrót paliwami ciekłymi, o którą zwrócił się wnioskiem z 12 marca 2013 r. wpłynął do Prezesa URE wniosek Przedsiębiorcy o udzielenie koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie obrót paliwami ciekłymi.

Udzielenie Przedsiębiorcy (na jego wniosek) ww. koncesji, obligowało go do wniesienia z tego tytułu opłaty, zwanej dalej też „opłatą koncesyjną” - zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz.U. z 1998 r., Nr 60, poz. 387 z późn. zm.).

Opłata koncesyjna powinna zostać obliczona przez Przedsiębiorcę i wniesiona na rachunek Urzędu Regulacji Energetyki w terminie do 30 dni od dnia wydania mu koncesji, tj. do dnia 6 maja 2013 r. Spółka nie uiściła obliczonej opłaty na rachunek URE.

Przedsiębiorca w 2012 r., tj. w roku poprzedzającym udzielenie powyższej koncesji uzyskał, co wynika ze złożonego przez Przedsiębiorcę formularza opłaty koncesyjnej, przychody w zakresie działalności objętej koncesją w wysokości (...) zł.

Powód w dniu 25 marca 2013 r. uiścił opłatę z tytułu koncesji z 28 marca 2003 r. (...) na kwotę 4.057 zł za rok 2013. ***/k. 10 akt adm./***

Następnie Prezes URE pismem z dnia 25 maja 2017 r., znak: (...), wezwał Przedsiębiorcę do wniesienia - w terminie 14 dni od dnia otrzymania tego wezwania - opłaty z tytułu udzielonej koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie: obrót paliwami ciekłymi oraz poinformował o sposobie jej uiszczenia.

Pomimo powyższego wezwania, Przedsiębiorca nie uiścił opłaty koncesyjnej w terminie wskazanym w wezwaniu Prezesa URE oraz nie przedstawił organowi żadnych wyjaśnień.

Pismem z dnia 20 listopada 2017 r., znak: (...) Prezes URE zawiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie obliczenia opłaty koncesyjnej.

W odpowiedzi, Przedsiębiorca pismem z dnia 8 grudnia 2017 r. wskazał, że złożył całoroczną opłatę koncesyjną na 2013 r. w dniu 31 marca 2013 r., która dotyczyła koncesji nr (...). Przedsiębiorca przedłożył korektę formularza opłaty koncesyjnej na 2013 r. dla ww. koncesji na kwotę 1.352 zł oraz formularz opłaty na 2013 r. dla koncesji nr (...) na kwotę 2.705 zł.

Pismem z dnia 9 stycznia 2018 r. Prezes URE na podstawie art. 10 § 1 w związku z art. 73 k.p.a. zawiadomił Przedsiębiorcę o zakończeniu prowadzonego postępowania i przysługującym mu prawie do zapoznania się z całością zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów, jak również o prawie do złożenia dodatkowych uwag i wyjaśnień.

Przedsiębiorca odebrał ww. przesyłkę w dniu 30 stycznia 2018 r., jednak w wyznaczonym terminie nie skorzystał z przysługującego mu uprawnienia.

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym i sądowym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 220, ze zm.), przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja, wnosi coroczną opłatę do budżetu państwa, obciążającą koszty jego działalności, zwaną dalej "opłatą koncesyjną".

Powyższe wyznacza obowiązek wnoszenia corocznych opłat koncesyjnych poprzez sam fakt uzyskania i posiadania ważnej koncesji oraz obliguje do uiszczenia opłaty koncesyjnej. Przedsiębiorstwa energetyczne, które uzyskały i posiadają koncesję udzieloną przez Prezesa URE na wykonywanie działalności gospodarczej, o której mowa w art. 32 P.e., mają obowiązek zatem wnoszenia pierwszej i kolejnych corocznych opłat do budżetu państwa.

Opłaty koncesyjne są wnoszone do budżetu państwa, na rachunek Urzędu Regulacji Energetyki i stanowią dochód tego budżetu. Opłata koncesyjna ma zatem charakter opłaty administracyjnej i każde przedsiębiorstwo energetyczne, któremu udzielono koncesji jest obowiązane do jej uiszczenia. Wynika to z samego faktu uzyskania i posiadania ważnej koncesji.

Podkreślenia wymaga, że opłata ta jest uiszczana w związku z przyznaniem praw wynikających z treści koncesji, nie odnosi się jednak ona do faktycznego wykonywania działalności koncesjonowanej lecz do hipotetycznej możliwości jej wykonywania, na co wskazuje moment jej uiszczenia tj. z góry za cały rok oraz oderwanie wartości opłaty od faktycznie zrealizowanych w danym roku obrotów, a ustalenie jej na podstawie obrotu z roku poprzedniego. Opłata ta nie jest zatem świadczeniem przedsiębiorstwa energetycznego, które wnosi ono proporcjonalnie do okresu, w którym korzysta z udzielonej sobie koncesji.

Opłata koncesyjna stanowiąc jednorazową opłatę za wykonywanie działalności w danym roku kalendarzowym nie podlega stopniowemu wykorzystaniu i nie może być ustalana proporcjonalnie do okresu w danym roku w którym działalność faktycznie była wykonywana. Stanowisko takie zostało wielokrotnie wyrażone w orzecznictwie (tak np. wyrok SOKiK sygn. XVII AmE 52/15).

Odnosnie zasad, wysokości i sposobie pobierania omawianej opłaty, kwestie te regulowało (w dacie wydania zaskarżonej decyzji) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz.U. Nr 60, poz. 387, ze zm.). Delegacja dla Rady Ministrów do określenia w drodze rozporządzenia wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa URE opłat koncesyjnych zawarta w ust 3. powołanego artykułu, wskazuje, że opłaty te należy określić z uwzględnieniem wysokości przychodów przedsiębiorstw

energetycznych osiągniętych z działalności objętej koncesją, a także kosztów regulacji. Należy wskazać, że opłata z tytułu posiadania koncesji jest opłatą płatną z góry, a jej wysokość ustala się na podstawie przychodów osiągniętych w roku poprzedzającym ustalenie opłaty.

W myśl § 1 ust. 1 ww. Rozporządzenia, wysokość corocznej opłaty, wnoszonej przez przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja, zwanej dalej „opłatą”, stanowi iloczyn przychodów przedsiębiorstwa energetycznego, uzyskanych ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) lub towarów w zakresie jego działalności objętej koncesją, osiągniętych w roku poprzedzającym ustalenie opłaty, oraz współczynników opłat, z zastrzeżeniem § 2.

Podmiot posiadający koncesję w danym roku zobowiązany jest uiszczyć zatem „całą” opłatę koncesyjną za ten rok w wysokości wynikającej z przepisu § 1 ust. 1 powołanego wyżej rozporządzenia, niezależnie od faktu, że przed upływem terminu płatności opłaty koncesja taka została cofnięta lub wygasła.

Zgodnie natomiast z § 4 ust. 1 ww. Rozporządzenia, opłatę wnosi się w terminie do 31 marca każdego roku, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3. Przy czym ust. 2 stanowi, że przedsiębiorstwo energetyczne, któremu udzielono koncesji z urzędu, wnosi pierwszą opłatę w terminie do 30 dni od dnia wydania koncesji.

Z kolei zgodnie z ust. 3 powołanego przepisu, w terminie określonym w ust. 2 pierwszą opłatę wnosi także przedsiębiorstwo energetyczne, któremu udzielono koncesji na wniosek, jeżeli w roku poprzedzającym udzielenie koncesji uzyskało przychody ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) lub towarów w zakresie działalności objętej tą koncesją.

W sytuacji, gdy przedsiębiorstwo energetyczne nie wniesie opłaty w terminie określonym przez § 4. ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja, tj. do dnia 31 marca każdego roku, z takim zastrzeżeniem, sformułowanym w ust. 2 oraz 3 omawianego przepisu, że w terminie do 30 dni od dnia wydania koncesji wnosi pierwszą opłatę przedsiębiorstwo energetyczne, któremu udzielono koncesji z urzędu, jak również przedsiębiorstwo energetyczne, któremu udzielono koncesji na wniosek, jeżeli w roku poprzedzającym udzielenie koncesji uzyskało przychody ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) lub towarów w zakresie działalności objętej tą koncesją.

W przedmiotowej sprawie, na powódzie w sposób jednoznaczny ciążył obowiązek wniesienia w terminie 30 dni od udzielenia koncesji (wydanie decyzji) opłaty koncesyjnej, w związku z udzieloną koncesją z dnia 5 kwietnia 2013 r., nr (...) na obrót paliwami ciekłymi, na okres od 6 kwietnia 2013 r. do 31 grudnia 2030 r. Termin do uiszczenia opłaty biegł od daty doręczenia powodowi przedmiotowej decyzji z określoną wysokością opłaty należnej z tytułu udzielonej koncesji.

Powód wypełnił przesłanki określone w § 4 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja, tj. złożył wniosek o udzielenie mu koncesji, uzyskał decyzję o udzieleniu mu koncesji, prowadził przed wydaniem przedmiotowej decyzji działalność w zakresie obrotu paliwami ciekłymi oraz uzyskał z tej działalności przychód, który stanowił podstawę obliczenia opłaty koncesyjnej.

Sąd stwierdza ponadto, że Przedsiębiorca prowadzący działalność koncesjonowaną miał możliwość wystąpienia w trybie art. 39 P.e. o przedłużenie ważności koncesji, czego nie uczynił albowiem złożył w dniu 6 marca 2013 r. nowy wniosek o udzielenie koncesji. Powód nie dochował tym samym 18-miesięcznego materialnego przepisu o przedłużeniu koncesji, zatem wniosek o koncesję został potraktowany przez Prezesa URE jako nowy wniosek o udzielenie koncesji, czego powód nie kwestionuje. Wydanie decyzji udzielającej koncesji wymagało zatem od podmiotu zainteresowanego spełnienia przesłanek zawartych w art. 33 P.e., jak również uiszczenia opłaty koncesyjnej.

Jak wynika z dokumentów zawartych w aktach administracyjnych, powód dokonał zatem jedynie opłaty z tytułu udzielonej koncesji w dniu 25 marca 2013 r. i uiszczył opłatę z tytułu koncesji z 28 marca 2003 r. (...) na kwotę 4.057 zł za rok 2013 (k. 10 akt adm.). Z kolei nie uiszczył opłaty od decyzji koncesyjnej z 5 kwietnia 2013 r. Wbrew twierdzeniom powoda, mając na względzie, że opłata ta jest uiszczana w związku z przyznaniem praw wynikających z treści koncesji, nie odnosi się jednak ona do faktycznego wykonywania działalności koncesjonowanej lecz do hipotetycznej możliwości jej wykonywania.

Sąd uznał, że organ regulacyjny prawidłowo ustalił stan faktyczny w sprawie i w konsekwencji dokonał prawidłowej subsumpcji przepisów prawa do stanu faktycznego przedmiotowej sprawy. W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji pozwany argumentował zasadność wyegzekwowania od powoda (pierwszej opłaty koncesyjnej) faktem wydania, na wniosek powoda z 12 marca 2013 r., w dniu 5 kwietnia 2013 r. decyzji (...)/ (...) o udzieleniu koncesji. Pozwany stwierdził przy tym, powołując się na orzecznictwo sądów, że wysokość opłaty nie jest powiązana z długością okresu wykonywanej działalności objętej koncesją w danym roku.

Mając na uwadze powyższe, Sąd doszedł do przekonania, że decyzja jest prawidłowa i dlatego odwołanie podlegało oddaleniu na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński